

Uprava Željeznica FBiH izvijestila Vladu

Federalna Vlada: Kako pomoći Željeznicu FBiH

Gubitak 31 milion KM!

Zbog nemogućnosti plaćanja PDV-a, u UIO čeka 66 novih teretnih vagona, kao i novi strug za održavanje Talgo

Željeznice FBiH su u prvoj polovini ove godine u gubitku od 31 milion KM. U informaciji uprave preduzeća koju je ove sedmice razmatrala federalna Vlada, povodom lošeg finansijskog stanja i najave novog štrajka mašinovoda, piše da je prihod ŽFBiH u prvoj polovini 2009. iznosio 55,7 miliona KM, od čega je iz federalnog budžeta uplaćeno 9,7 miliona KM. Istovremeno troškovi preduzeća sa amortizacijom iznosi su 86,7 miliona KM.

Kresati troškove

Vlada je podržala prijedloge uprave prema kojima će se troškovi ovog preduzeća u narednom periodu morati svesti na nivo ostvarenih prihoda iz transporta i iz budžeta FBiH.

Uprava u informaciji tvrdi da su ŽFBiH u složenoj finansijskoj situaciji uz ostalo i zato što FBiH "u cijelom poratnom periodu nije riješila njihov društveni položaj na način da, kao što je to praksa najnaprednijih evropskih zemalja i okruženja, u potpunosti finansira troškove održavanja željezničke infrastrukture i 50 posto sufinansira javni putnički prijevoz".

Uprava zaključuje kako FBiH ne provodi Zakon o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraća, te da se ta vladina zakonska obaveza svedena na svega 20 posto od propisanog iznosa, te da preduzeće zbog te činjenice ostvaruje gubitak između 40 i 60 miliona KM godišnje.

JP Željeznice FBiH registrirane su 2006. kao društvo sa ograničenom odgovornošću, a ukupni kapital iznosi 1.101.888.729,40 KM (91,81 posto državni i 8,18 posto privatni kapital). Zbog iskazanih gubitaka kapital je godinama smanjivan. Od 2002. do 2009. kapital je smanjen za oko pola milijarde KM.

No, u informaciji je konstatirano da su ŽFBiH u poratnom periodu

NEZAKONITA NAPLATA
Željeznicama FBiH se nezakonito naplaćuje doprinos za puteve u cijeni goriva oko 550.000 KM godišnje, sada 800.000 KM

stalno ostvarivale povećanje obima prijevoza i prihode, ali "iskazivale gubitak u poslovanju koji je imao tendenciju smanjenja na nivo amortizacije". Primjerice, 2006. prevezeno je 6,6 miliona tona robe, 2007. - 7,16, a prošle godine 8,35 miliona tona. Blagi rast bilježi i prijevoz putnika, kao i ostvareni prihodi. Gubici su po godinama smanjivani, navodi uprava, sa 75,67 miliona KM u 2006. na 39,68 miliona u 2008.

Uprava se u informaciji žali i na previsok trošak radne snage, ali ne navodi modele za njegovo rješavanje. Pokazatelji Uprave su da je prosječna plaća u ŽFBiH u prošloj godini bila 934,82 KM, te da je kompanija zapošljavala 3.992 radnika.

Ništa konkretno

"ŽFBiH se nezakonito naplaćuje doprinos za puteve u cijeni goriva oko 550.000 KM godišnje, sada 800.000 KM, mada su šinska vozila oslobođena ovog izdvajanja", kaže se u informaciji, ali je ostalo nejasno što je poduzeto kako bi se ovaj problem riješio. Zbog teške finansijske situacije ŽFBiH ne mogu platiti ni PDV, pa kod Uprave za indirektno oporezivanje skoro godinu čeka 66 novih teretnih vagona za koje je potrebno platiti 1,8 miliona KM PDV-a, kao i novi strug za održavanje Talgo, za koji je potrebitno platiti oko 700.000 KM PDV-a.

S. ŠEHERČEHĀJIĆ

Ministar odbrane Selmo Cikotić za Oslobođenje

Amerika zna KO NE ŽELI stabilizaciju BiH

Utoliko je važnija ocjena Kongresa SAD-a da BiH ima kapaciteta za ulazak u NATO

- Nezahvalno je špekulirati imenima jer će kontekst angažmana tog američkog diplomata opredijeliti i to ime, kazao nam je jučer ministar odbrane BiH Selmo Cikotić kada smo ga, na vijest o tome da Kongres SAD-a podržava ulazak BiH u članstvo NATO-a, zapitali da li možda zna ko je mogući kandidat za civilnog ambasadora SAD-a pri NATO-u u Sarajevu, za čije postojanje se Kongres također izjasnio. Da li je to, možda, prof. dr. Edward Jozeph, kojeg su prije izvjesnog vremena mediji iz regije dovodili na neku od sličnih pozicija.

- Amerikanci imaju više osoba koje su vrlo kvalifikovane za tu funkciju, odgovorio je Cikotić koji, inače, prihvaćanje Zakona o podršci članstvu BiH (kao i CG) u NATO u američkom Kongresu u petak smatra jako značajnim iz više razloga.

Niko ne može sam

- SAD prate i podržavaju odbrambene reforme u našoj zemlji od samoga početka kako bi se stvorile pretpostavke i ispunili svi standardi ne samo vojni nego i politički i ekonomski i društveni, a koje podrazumijeva članstvo u

tako moćnom savezu, ističe Cikotić, napominjući da je takav odnos SAD-a bitan ne samo za odnos snaga u našoj zemlji.

- Članstvo u NATO je pitanje kolektivne i pojedinačne sigurnosti, a koliko su tome SAD, kada je BiH posrijedi, pridale važnost, govori i činjenica da njihovi visoki dužnosnici stalno prate procese reformi u toj oblasti.

No, da ovim zakonom Amerikanci možda ne žele zadržati svoju ključnu poziciju u BiH i nakon gašenja OHR-a?

- Sa OHR-om ili bez njega, BiH nema partnera koji je reformi odbrane i sigurnosti dao konkretniji doprinos, a to što se u zakonu spominje da nigdje u Evropi pitanje sigurnosti nije toliko dovedeno u pitanje kao na zapadnom Balkanu očekivano je ako se uzme u obzir da je nakon Drugog svjetskog rata BiH jedino područje gdje je izvršen genocid, ali i da je cijeli region još od '45. naovamo uvijek bio pod raznim pritiscima.

Kakva BiH dočekuje taj američki zakon, prema državnom ministru odbrane Cikotiću?

- Stanje u našoj zemlji je opterećeno brojnim pitanjima.

Imamo snage koje ono što nisu postigle ratom, nastoje ostvariti drugim sredstvima. Upravo zbog svega toga, a sa čime su Amerikanci itekako upoznati, veoma je značajna njihova ocjena da BiH ima kapacitete za integraciju u NATO.

Lako je kritikovati

Nije li ovakav stav odraz i samokritičnosti SAD-a u odnosu na svoj raniji angažman u BiH, pa i dejtonski?

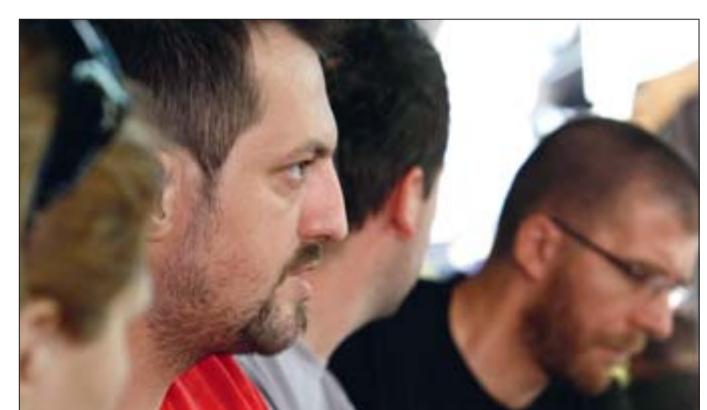
- Jeste, u određenoj mjeri... Ali, lako je kritikovati Dayton, a pri tome ne imati u vidu da je Dayton ugradio i mehanizme promjena. Evo, reformi odbrane je u Daytonu posvećeno najmanje teksta, ali se najviše na njoj uradilo. Dayton je odigrao primarnu funkciju, ali neke političke snage ne žele stabilizaciju i zato je pitanje članstva u NATO nešto što će mnoge natjerati na uklanjanje neefikasnih, nefunkcionalnih mehanizama koji koče. Reforma Ustava se u zakonu spominje kao neminovnost.

E. KAMENICA

Bh. novinarstvo Između margine i strane u sukobu

Ako bi se plastično prikazala novinarska scena u BiH, moglo bi se reći da se prepoznaju novinari "filozofi" i "biznismeni", rečeno je jučer na sesiji o temi "Bh. novinarstvo između margine i strane u sukobu", u organizaciji Fondacije Cure. Svaki novinar odlučuje koju će poziciju zauzeti: beskompromisno poštivanje standarda profesije, bez obzira na malu platu i kompromitiranog urednika, ili podilaženje uredničkim zahtjevima bez obzira što se kose sa profesionalnom etikom, uglavnom zbog finansijske dobiti.

Uvodničar sesije Faruk Borić, urednik u listu Oslo-

bodenje, kazao je da je normalno da i novinari imaju potrebu za finansijskom sigurnosti, ali da oni biraju redakcije i uredničke politike samim zaposlenjem.

"Sve vam bude jasno kada uporedite prosječnu novinarsku platu sa platom čistačice

u BH Telecomu," kaže Borić. Učesnici sesije (BHT, FTV, Bh. Start, Žurnal.info, Radio Sarajevo, Oslobođenje, NTV Hayat) složili su se da je jedini pravi put za novinare, koji možda ne donosi finansijsku dobit, očuvanje profesionalnog integriteta. E. JAHIC